

Interpellation ställd till regionrådet med särskilt ansvar för hälso- och sjukvård, Lars Lundqvist (KD)

Jämlik utomlänsvård

I slutet av april granskade Sveriges Radio utomlänsvården kopplad till vårdgarantin runtom i Sverige. Granskningen visade att omkring 28 000 patienter under förra året reste en sammanlagd sträcka motsvarande 260 varv runt jorden för att få den vård som hemregionerna inte klarade av att erbjuda i tid.

Det är anmärkningsvärt att så många patienter tvingas resa långt för att få vård. För många patienter innebär det inte bara oro och påfrestningar, utan också merkostnader och praktiska svårigheter. Sveriges Radio rapporterade dessutom om betydande kostnader för resor och hotellnätter kopplade till utomlänsvården. Samtidigt är det tydligt att långt ifrån alla patienter ens har möjlighet att resa för att få vård.

I rapporteringen lyfts särskilt sköra och svårt sjuka patienter fram. Patienter som inte klarar långa resor eller som inte tas emot av privata upphandlade kliniker eftersom dessa saknar möjlighet att hantera patienter med större vårdbehov än själva operationen eller ingreppet. De blir kvar i köerna. Tanken var att utomlänsvården skulle korta köerna och avlasta regionernas egen verksamhet, men mycket tyder på att effekten i praktiken är begränsad.

I ett reportage berättade en kvinna att hon efter två års väntan till slut fick resa från Skåne till Stockholm för att genomföra en knäoperation. Trots den långa väntan hade hon från början inte bedömts aktuell för utomlänsvård eller remiss till någon av de upphandlade klinikerna.

Vård efter behov är en grundläggande princip i svensk hälso- och sjukvård. Ändå ser vi gång på gång hur ojämlikheten påverkar människors möjlighet att få vård i tid. Det handlar inte bara om ekonomi, utan också om möjligheten att resa, orken att vara hemifrån och förmågan att navigera ett komplicerat vårdssystem. Även inom vårdgarantin riskerar de mest sköra patienterna att hamna längst bak i kön.

Samtidigt pekar mycket på att det inom kort kan komma förslag om förändringar i vårdgarantin genom Anna Nergårdhs utredning, där vårdgarantins tidsgränser föreslås kortas.

Mot denna bakgrund vill jag fråga regionrådet med särskilt ansvar för hälso- och sjukvård, Lars Lundqvist (KD):

1. Hur många sörmländska patienter fick under förra året utomlänsvård eller vård hos privata upphandlade kliniker på grund av att Region Sörmland inte kunde uppfylla vårdgarantin?
2. Hur stora kostnader hade Region Sörmland under förra året för patientresor, hotellnätter och andra kringkostnader kopplade till utomlänsvård inom vårdgarantin?
3. Hur många patienter bedömdes inte kunna erbjudas utomlänsvård eller vård hos privata upphandlade kliniker på grund av medicinska skäl, hälsorisker eller bristande möjlighet att resa?

4. Vilken effekt har utomlänsvården haft på regionens egna vårdköer och operationskapacitet, och vilka konkreta resultat kan regionrådet visa på när det gäller kortare väntetider?
5. Vilka åtgärder avser regionrådet att vidta för att stärka Region Sörmlands egen kapacitet så att fler patienter kan få vård i tid i den egna regionen, utan att behöva resa långt?

Monica Johansson (S)